

NOTITIE NWL-94.32

Beschouwingen over de bodemver-
anderingen in de Westerschelde naar
aanleiding van de in 1992 in de
vakken 4, 5 en 6 verrichte lodingen

Auteur : D. van Dam
Datum : oktober 1994
Bijlagen : 1 (tek. AO/A1.ZLNW-1994.1082)

bffe 120

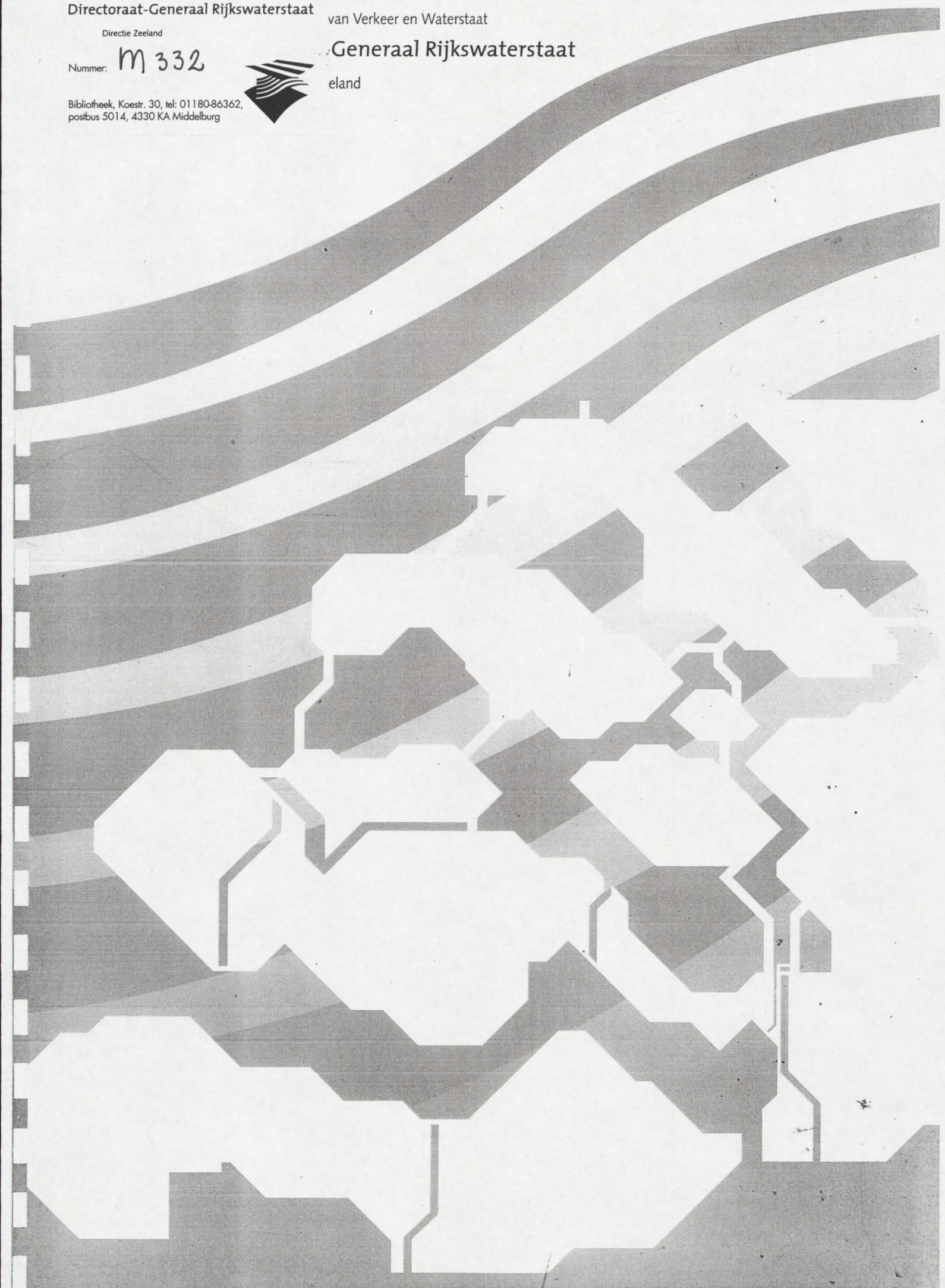
Nummer: m 332

Generaal Rijkswaterstaat

eland

Bibliotheek, Koestr. 30, tel: 01180-86362,
postbus 5014, 4330 KA Middelburg

NOTITIE NWL-94.32

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING	1
2.	ONTWIKKELINGEN IN VAK 4	2
3.	ONTWIKKELINGEN IN VAK 5	5
4.	ONTWIKKELINGEN IN VAK 6	8
5.	SAMENVATTING EN NABESCHOUWING	11

1. INLEIDING

In aansluiting op de tweejaarlijkse opneming van 1990 zijn in het tijdvak november 1991-september 1992 wederom rivierlodingen in de in het westelijke deel van de Westerschelde gelegen vakken 4, 5 en 6 uitgevoerd. Op basis van de gegevens van deze lodingen worden de in de periode 1990-1992 opgetreden veranderingen in de vakken 4,5 en 6 achtereenvolgens in de paragrafen 2, 3 en 4 nader beschouwd. Indien van belang zullen ook de ontwikkelingen van oudere datum, alsmede de mogelijke invloed van baggeren en storten van specie in de beschouwing ter sprake worden gebracht.

De nummers van de tekeningen waarop de voor de jaren 1988 en 1990 ter beschikking staande lodinggegevens zijn verwerkt zijn in het navolgende staatje vermeld.

Deze lodingkaarten (op schaal 1:10.000) werden buiten deze nota om door de Meetdienst Zeeland reeds aan belanghebbenden verstrekt.

tekeningen schaal 1:10.000						
Opneming	vak 4		vak 5		vak 6	
	lodingkaart	verschilkaart	lodingkaart	verschilkaart	lodingkaart	verschilkaart
1990	C0-90.125		C0-90.266		C0-90.343	
1992	C0-92.200	C0-92.201	C0-92.510	C0-92.511	C0-92.179	C0-92.180

Op de als bijlage bij deze nota gevoegde tekening A0/A1.ZLNW-1994.1082 wordt de ligging van de Westerschelde (voor wat het westelijk deel betreft) weergegeven volgens de in 1992 aanwezige situatie.

De benamingen van geulen, platen, enz. zijn op deze tekening (dieptelijnen ten opzichte van NAP; schaal 1:25.000) nader vermeld. De omcirkelde cijfers verwijzen naar de overeenkomstige nummers van de tekst in de volgende paragrafen.

Tenslotte wordt in paragraaf 5 een korte samenvatting gegeven van de belangrijkste opgetreden wijzigingen in het beschouwde gebied.

2. ONTWIKKELINGEN IN VAK 4

1. In het op de rand van het blad gelegen deel van het Middelgat werden over het algemeen lichte verondiepingen van ca. 0,5 m gemeten.
2. Ter hoogte van de hoek bij Baarland trad in het midden van de geul verdieping op van 0,5 à 1 m terwijl op de geulwanden voornamelijk aanzanding optrad van 0,5 à 1,5 m.
3. Ook in deze periode zette de verdieping van de uitloop van het Middelgat zich met enkele meters voort en verplaatste zich, als gevolg van forse aanzandingen langs de westelijke oever 100 à 150 m in oostelijke richting. De uitloop kreeg hierdoor een meer gestrekte, op de Pas van Terneuzen gerichte ligging.
4. Door de ontwikkelingen in de uitloop van het Middelgat nam de uitloper van de Rug van Baarland aan de westzijde af. De verdiepingen langs de plaatrand liepen op tot 3 à 4 m. Op het hoge deel van de Rug van Baarland werd aanzanding van enkele decimeters gemeten.
5. Evenals in voorgaande periode zandde, als gevolg van verplaatsing van het platengebied in zuidoostelijke richting de rechteroever van de uitloop van het Middelgat fors aan (tot ca. 8 m).
6. De inloop van de Ebschaar naar de Everingen verdiepte met enkele meters. In de beschouwde periode werd in de ter plaatse gelegen stortplaats geen baggerspecie gestort.
7. De Ebschaar naar de Everingen verplaatste zich ruim 200 m zuidwaarts en nam enigszins in omvang toe. De maximale diepte nam toe van NAP -11,2 m in 1990 tot NAP -13,6 m in 1992.
8. Het geultje tussen de ebschaar en de Plaat van Baarland verplaatste zich ten koste van de plaat ca. 30 m noordwaarts, nam enigszins in diepte af maar kwam meer in directe verbinding met het Middelgat.
9. Aan de noordzijde van de Plaat van Baarland trad een aanzienlijke uitbreiding van het gebied boven NAP op.
10. Het Boerengat nam aanzienlijk in betekenis af. Zowel in de westelijke als in de oostelijke inloop traden verondiepingen op van 0,5 à 2 m. De grootste diepte nam af van NAP - 9,9 m in 1990 tot NAP -7,1 m in 1992.
11. In het Straatje van Willem (onderdeel van de vloeduitloop van de Everingen) vonden aanzienlijke verondiepingen plaats. In het westelijke deel liepen deze op tot ruim 4,5 m en was de geul als zodanig nagenoeg verdwenen. In het oostelijke deel, waar de aanzanding ca. 150 m bedroeg, verplaatste de uitloop zich ook deze periode weer verder (ca. 1,50 m) zuidwaarts. Als gevolg van deze ontwikkelingen moesten de boeien ter markering van het vaarwater begin 1992 drastisch worden verlegd. Hierdoor nam de beschikbare vaardiepte midvaarwaters toe van NAP -6,3 m in 1990 tot NAP -7,7 m in 1992.
12. De drempel tussen enerzijds de uitloop van het Middelgat en het Straatje van Willem en anderzijds de Pas van Terneuzen/Gat van Ossenisse verplaatste zich enkele tientallen meters zuidwaarts. De maximale drempeldiepte nam toe van NAP -8,9 m in 1990 tot NAP -9,7 m in 1992. In verband met de ligging van de boeien is het beschikbare vaarwater op de drempel enkele decimeters ondieper.

13. Het overgangsgebied Pas van Terneuzen/Gat van Ossenisse bleef vrij stabiel. Langs het bovendeel van de noordelijke oever vond als gevolg van de onder punt 12 genoemde ontwikkeling aanzanding plaats van 0,5 tot 1,5 m.
14. Mogelijke mede als gevolg van de achteruitgang in betekenis van het Straatje van Willem als ebschaar, vond op het bovenbeloop van het tot de inloop van de Zuid-Everingen te rekenen gebied forse inscharing plaats. Een en ander ging gepaard met verdiepingen van 4 à 6 m en verplaatsing van de dieptelijnen tot ruim 50 m in noordelijke richting.
15. De minst gepeilde diepte op de drempel in de Pas van Terneuzen bleef nagenoeg gelijk, namelijk NAP -15,4 m tegen NAP -15,3 m in 1990. In de beschouwde periode werd door de Antwerpse Zeehaven-dienst daar slechts ca. 2,550 m³ specie gebaggerd.
16. Op de onverdedigde oever ter hoogte van de drempel werd deze keer hoofdzakelijk geringe aanzanding gemeten.
17. In het westelijke deel van de turbulentieput voor de v.m. veerhaven van Terneuzen werd lichte aanzanding gemeten. De grootste diepte nam met 2 dm af tot NAP -54,9 m.
18. De in de vorige periode geconstateerde verondieping in het vaarwater als gevolg van een plaatval in de Middelpaat werd deels door erosie opgeruimd. Ter plaatse werden verdiepingen tot bijna 7 m gemeten. In het plaatbeloop waar de val ontstond, vond aanzanding plaats tot even grote waarden.
19. Het overige deel van het plaatbeloop, voor zover gelegen in vak 4, nam in geringe mate af. De daarin gelegen inscharing als gevolg van de vloedstroom nam weinig in betekenis af.
20. De zuidoostelijke inloop van de ebschaar Zuid-Everingen verdiepte 0,5 à 1 m. Bovendien heeft de westelijke verplaatsing van dit deel van de geul zich met bijna 100 m voortgezet. Het noordelijke deel van de geul bleef vrij stabiel. Ter hoogte van de DOW-leidingen nam het bovenbeloop van de plaat enigszins af.
21. Het ten oosten van de Zuid-Everingen gelegen deel van de Middelpaat nam in het midden in hoogte ca. 0,5 m toe. Door verplaatsing van het gehele platen- en geulenstelsel in westelijke richting nam de oostelijke punt sterk af en nam de westzijde enigszins toe.
22. Op het ten westen van de Zuid-Everingen, binnen vak 4 gelegen deel van de Middelpaat werd, voor zover gepeild, verhoging gemeten van een enkele decimeter in het oosten tot bijna 1 m op de westelijke kaartrand.
23. Waarschijnlijk als gevolg van zich verplaatsende zandribbels vonden in de Everingen ter hoogte van de inloop van de Zuid-Everingen aanzandingen en verdiepingen plaats oplopend tot ruim enkele meters.
24. De maximale diepte van de turbulentieput ter hoogte van Ellewoutsdijk werd vastgesteld op NAP -30,9 m tegen NAP -31,8 m in 1990.
25. In het bovenstroomse deel van de vloodschaar Everingen vond over het algemeen verdieping van 0,5 à 1 m plaats.
26. De zuidelijke tak van de uitloop van de Everingen ontwikkelde zich, gelet op de verdiepingen van 2 tot 5 m in het platengebied, in de beschouwde periode vrij sterk.

- 4 -

27. De noordelijke tak, die sinds 1984 in ontwikkeling is, nam enigszins in diepte en omvang toe en verplaatste ruim 50 m in zuidelijke richting.
28. Op het flauwe bovenbeloop van de rechteroever ter hoogte van de Slikken van Everingen werd, evenals in de voorgaande periode, verdieping gemeten van 0,5 m à 1 m.

3. ONTWIKKELINGEN IN VAK 5

29. In de westelijke inloop van het Gat van Borsssele trad verondieping op van 1 à 1,5 m. Overigens werd in het geultje lichte verdieping van enkele decimeters gemeten.
30. In het meer stroomopwaartse deel van het Gat van Borsssele werd, in het diepere deel, lichte verdieping gemeten van 0,5 à 1 m. Op het beloop naar de Rug van Borsssele trad aanzanding op oplopend tot ruim 1 m.
31. Sinds 1986 vindt enige verdieping plaats van het op blad 5 gelegen deel van de oostelijke uitloop van het Gat van Borsssele. Ook in de beschouwde periode trad verdieping op van ruim 0,5 m.
32. Evenals in de vorige verslagperiode vertoonde de Rug van Borsssele aan de zuidwestzijde voornamelijk afname; deze periode zelfs oplopend tot 2 à 3 m. Aan de noordoostzijde trad op vrij uitgebreide schaal aanzanding op van 1 à 2,5 m. Als gevolg hiervan trad forse verplaatsing op van met name het ondiepere deel van de bank.
33. In de westelijke uitloop van de Everingen (van belang als ankerplaats) werd aan de linker-(zuid)zijde aanzanding van 0,5 à 2 m en aan de rechterzijde verdieping oplopend tot ca. 2 m waargenomen.
34. De geulbodem van de Everingen bleef over het algemeen vrij stabiel. Plaatselijk kwamen verdiepingen en verondiepingen voor, oplopend tot bijna 2 m.
35. Naast de eerdergenoemde afname aan de zuidwestzijde van de Rug van Borsssele (zie 32) werd op het rechterbeloop van de Everingen afwisselend afname en aanzanding tot ca. 2 m gemeten. Over het algemeen bestaat er een tendens tot verruiming van de geul.
36. Op het benedenstroomse deel van de linkeroever van de Everingen (beloop Suikerplaat) werd op het benedenbeloop, mede als gevolg van de speciéstortingen aldaar door de Antwerpse Zeehavendienst, aanzanding gemeten van 0,5 tot 1 m, plaatselijk oplopend tot ruim 2 m. Op het bovenbeloop werd afname waargenomen variërend van 0,5 tot 2 m. In de beschouwde periode werd ca. 1.100.000 m³ baggerspecie gestort.
37. Verder stroomopwaarts was er op het beloop over het algemeen sprake van geringe afname; tegen de oostelijke rand van het vak liepen de verdiepingen plaatselijk op tot ca. 2 m. Ook aan deze zijde van de Everingen was over het algemeen sprake van verruiming.
38. Het binnen vak 5 gelegen deel van de Middelplaat bleef stabiel.
39. Ter hoogte van het voormalige Stoombotengat vond aanzanding plaats van ca. 0,5 m.
40. De als nevenvaarwater betonde Geul van de Suikerplaat verplaatste zich ook in deze periode enigszins in oostelijke richting (sinds 1990 ca. 30 m). De diepte nam in geringe mate af.
41. Op het oostelijke en het middendeel van de Suikerplaat kwam, als gevolg van het in westelijke richting verplaatsen van een ondiepe ebschaar, afwisselend aanzanding en verdieping voor. De hoogte van de plaat nam enkele decimeters toe.
42. De uitloper van de Suikerplaat werd door verdieping tot ruim 2 m aan de noordoostzijde en verondieping tot ca. 3 m aan de zuid-

- westzijde in de richting van de Drempel van Borsssele gedrongen.
43. In het, voor zover gelegen in vak 5, diepere deel van de Pas van Terneuzen, werden over het algemeen geringe diepteveranderingen gemeten.
 44. Op de nabij gelegen rechteroever, waar enkele PZEM-kabels de geul kruisen, vond wederom afname plaats oplopend tot ca. 2 m.
 45. In het stroomafwaarts van de Braakmanhaven gelegen deel van de Pas van Terneuzen werden als gevolg van zich verplaatsende bodemribbels diepteveranderingen vastgesteld van 1,5 à 2 m.
 46. Langs de rechteroever van de Pas van Terneuzen werd op bescheiden schaal zand gewonnen ten behoeve van de zandhandel (ca. 150.000 m³/jaar). Langs een belangrijk deel van de oever vond in de beschouwde periode toch aanzanding plaats tot ca. 1 m.
 47. De inscharing in de Hoge Springer zette zich ook in deze periode voort. Als gevolg hiervan traden verdiepingen op van enkele meters.
 48. Op het langs de Lage Springer gelegen deel van de linkeroever van de Pas van Terneuzen bleven de veranderingen sinds 1990 beperkt.
 49. In het oostelijke deel van het vaarwater langs de Paulinapolder kwamen geringe diepteveranderingen voor. Op de langs de mosselbanken gelegen oever vond veelal enige aanzanding plaats van enkele decimeters.
 50. In het westelijke deel van het vaarwater langs de Paulinapolder werd op het flauwe plaatbeloop veelal geringe aanzanding van 0,5 à 1 m vastgesteld.
 51. De hoogte van het westelijke deel van de Lage Springer bleef nagenoeg gelijk. Aan de noordwestzijde vond uitbreiding van het platengebied plaats door forse aanzandingen oplopend tot 4 m. Op het oostelijke, ten westen van de Thomaesgeul gelegen deel van de Lage Springer, werd enkele decimeters verhoging gemeten.
 52. De Thomaesgeul verplaatste zich wederom enkele tientallen meters in noordwestelijke richting. Sinds 1990 nam de diepte met enkele decimeters toe.
 53. Ook de Springergeul heeft zich, in samenhang met het opdringen van de Lage Springer, wederom ca. 50 m noordwaarts verplaatst. De verondieping welke sinds 1988 wordt waargenomen, heeft zich ook nu in geringe mate voortgezet.
 54. In het overgangsgebied tussen het vaarwater langs Hoofdplaat en het vaarwater langs de Paulinapolder werd veelal verondieping gemeten oplopend tot ca. 2 m.
 55. Op de Drempel van Borsssele werden ook in de periode 1990-1992 door de Antwerpse Zeehavendienst baggerwerkzaamheden verricht. Bij de voorliggende opname van 1992 werd in het midden van het vaarwater een minste diepte vastgesteld van NAP -14,3 m, hetgeen 0,3 m ondieper is dan de nagestreefde diepte. Langs de rechteroever van de drempel (uitloper Suikerplaat) is aan de noordzijde sprake van doorgaande uitschuring, terwijl aan de zuidzijde forse aanzanding plaatsvond (zie ook 42). De drempel krijgt hierdoor een steeds noordelijker gerichte ligging.
 56. In de (eb)inloop van de Schaar van de Spijkerplaat werd op de bodem doorgaans geringe verdieping van 0,5 à 1 m gemeten terwijl door aanzanding op het linkerbeloop oplopend tot ruim 3 m, enige versmalling ontstond.

57. In het ten westen van de (eb)inloop gelegen bankengebied komen afwisselend verdiepingen en verondiepingen voor van enkele meters.
58. In het eveneens tot de (eb)inloop van de Schaar van de Spijkerplaat behorende diepere gedeelte werden evenals voorgaande jaren forse ontwikkelingen waargenomen. De langs de Spijkerplaat gelegen oever schaarde sinds 1990 ca. 100 m in. De hiermee gepaard gaande verdiepingen liepen op tot ca. 8 m. Een en ander ondanks de door de Antwerpse Zeediensten gestorte baggerspecie. Op de zuidelijke oever van dit geulgedeelte werden verondiepingen van 5 tot 15 m gemeten.
Een en ander is het gevolg van het feit dat de Schaar van Spijkerplaat zich dwars door het gehele ten westen van de Drempel van Borssele gelegen bankengebied noordwaartse verplaatsing ondergaat. Sinds 1982 is daardoor in vak 5 de Spijkerplaat op de lijn van NAP -10 m ca. 500 m ingeschaard en aan de oostzijde bijna 2 km korter geworden. Als gevolg hiervan is een min of meer onbepaalde vloedstroom mogelijk van de Schaar van de Spijkerplaat naar de Everingen. Nadelige dwarsstromen voor de scheepvaart over de Drempel van Borssele zijn hiervan het gevolg. Door halfjaarlijkse drijfvermetingen over de drempel worden de ontwikkelingen gevolgd.
59. De maximaal gemeten hoogte van de Spijkerplaat (voor zover op vak 5 gelegen) nam met 2 decimeter af tot NAP -3,2 m.
60. In het diepere deel van de Put van Borssele werd voornamelijk verdieping van 0,5 à 1 m gemeten. De maximumdiepte nam toe met 4 dm tot NAP -61,9 m.
61. Het linkerbeloop van de Honte vertoont aanzandingen welke op het benedendeel tot ca. 2 m en op het bovendee (beloop Spijkerplaat) tot ca. 4 m opliepen. Het daartussen gelegen relatief vlakke, op ca. NAP -17,5 m gelegen deel verdiepte 0,5 à 1 m. Ook hier deed dus de noordwaartse verplaatsing van het bankengebied zich gelden.
62. In het diepere deel van de Honte werd afwisselend verdieping en verondieping gemeten van ca. 1 m.
63. Het langs de rechterzijde van de geul op NAP -20 à 22 m gelegen plateau bleef stabiel. Ook het aan dit plateau grenzende vrij steile oeverbeloop bleef deze keer vrij stabiel.

4. ONTWIKKELINGEN IN VAK 6

64. Door het ontstaan van een tweetal plaatvallen in de beschouwde periode aan de linkeroever van de Honte (zie ook punt 67) traden verondiepingen op tot ca. 10 m in de turbulentieput. Bij de opname van 1991/92 werd de grootste diepte vastgesteld op NAP - 50,7 m tegen NAP -57,4 m in 1990. Overigens was er in de turbulentieput sprake van geringe diepte-veranderingen.
65. In het deel van de Honte stroomafwaarts van de turbulentieput werden nagenoeg uitsluitend verondiepingen van enkele decimeters tot ruim 0,5 m gemeten.
66. Bovenstrooms van de turbulentieput in het aangrenzende diepe deel van de Honte is zowel verdieping als verondieping van ca. 1 m waar te nemen. Evenals in de voorgaande periode trad als gevolg van een plaatval (zie punt 65) verondieping op tot circa 5 m. Ook in deze periode was er sprake van lichte inscharing aan de noordzijde.
67. Aan de noordelijke rand van de Spijkerplaat (linkeroever Honte) trad omstreeks half januari 1991 ter hoogte van boei 3 een plaatval op. Deze val was bij de opname van voorliggende loding reeds grotendeels weer aangezand. Opvallend is dat deze val ongeveer op dezelfde plaats optrad als de val welke bij de opname van 1990 werd geconstateerd. Bij de opname van 1991/92 blijkt direct ten westen van eerder genoemde val een tweede te zijn ontstaan. Een nauwkeurige datum van optreden is niet bekend. Ter plaatse van de beide (restanten van de) vallen werd bij de loding van 1991/92 over een lengte van ca. 1200 m afname van de plaatrand gemeten oplopend tot ruim 10 m.
68. Op het geulbeloop stroomafwaarts van de plaatvallen werd aanzanding gemeten van enkele decimeters in het westen oplopend tot wel 5 m in de omgeving van de plaatvallen. Op het tussen NAP -15 en NAP -10 m gelegen flauwe plaatbeloop werd afwisselend geringe aanzanding en verdieping gevonden.
69. Op het ondiepere deel van de Spijkerplaat werden, door verplaatsing in noordwestelijke richting, afwisselend verdiepingen en verondiepingen gemeten welke opliepen tot enkele meters. Op de dieper gelegen belopen aan de noordoost- en aan de zuidzijde werden tot ca. 3,5 m oplopende verdiepingen gemeten. Het gebied op het niveau van NAP -10 m werd hierdoor weer smaller.
70. Op de Drempel van Vlissingen, gelegen tussen de Honte en Wielingen, werd deze keer hoofdzakelijk aanzanding gemeten van 0,5 à 1 m. De minste diepte in de vaaras bedraagt ca. NAP -16,9 m tegen NAP -17,0 m in 1990.
71. In de uitloop van de Wielingen c.a. inloop van de Schaar van Spijkerplaat traden geringe verdiepingen en geringe verondiepingen op. Evenals voorgaande jaren was een geringe verplaatsing van de geul in noordelijke richting waar te nemen.
72. Het restant van de noordoostelijk gerichte vloedtak van de Schaar van Spijkerplaat ging verder achteruit door aanzanding tot ruim 0,5 m.
73. In de zuidoostelijk gerichte vloedtak van de Schaar van de

- Spijkerplaat zijn in deze periode zowel geringe verdiepingen als geringe verondiepingen opgetreden. Incidenteel liepen deze op tot ca. -2,5 m en + 0,5 m.
74. In het overgangsgebied tussen de Schaar van Spijkerplaat naar de Pas van Terneuzen werd veelal verondieping gemeten. De grootste diepte in het ondiepste profiel werd vastgesteld op NAP -7,6 m tegen NAP -8,6 m in 1990.
 75. Het platengebied ten zuiden van de ebgeul van de Schaar van Spijkerplaat nam sinds 1990 fors in omvang en hoogte toe. In samenhang met de in punt 14 genoemde verplaatsing van de geul vond de uitbreiding van de platen in noordelijke richting plaats. Het hoogste punt van de platen werd thans bepaald op NAP -3,5 m tegen NAP -4,1 m in 1990.
 76. Op de drempel tussen de vloed- en de ebschaar van de Schaar van Spijkerplaat werden voornamelijk verondiepingen gemeten van enkele decimeters tot ca. 0,5 m. De beschikbare vaardiepte op het midden van deze drempel is NAP -11,3 m tegen NAP -11,7 m in 1990.
 77. Evenals in de voorgaande periode was ter plaatse van de Oude Schaar van Spijkerplaat sprake van enkele decimeters voortgaande verdieping.
 78. Langs de noordelijke rand van de Hooge Platen was over het algemeen sprake van enkele decimeters aanzanding.
 79. In 1991/92 werden de Hooge Platen gewaterpast. Sinds de laatste opname daarvan in 1986 werd op het westelijke deel een enkele decimeter verhoging en op het oostelijk deel een even grote verlaging gemeten. De hoogte varieert van ruim 1 m tot 2,5 m boven NAP.
 80. Het vloodschaartje in de ten westen van de Hooge Platen gelegen Plaat van Breskens heeft zich in deze periode minder onstuimig ontwikkeld. Naast verdiepingen van 1 à 2 m welke zich voornamelijk voordeden in de inloop (westelijke punt Plaat van Breskens) kwamen meer stroomopwaarts ook aanzandingen voor van 0,5 à 1 m. De zuidwestelijke rand van de plaat breidde zich ook in deze periode rivierwaarts uit door aanzandingen oplopend tot ca. 2,5 m.
 81. In het stroomafwaarts gelegen deel van het Vaarwater langs Hoofdplaat werd in de rechterhelft van de geul doorgaans aanzanding oplopend tot ca. 1 m en in het linkerdeel van de geul overwegend verdieping van enkele decimeters gemeten. Het hierlangs gelegen deel van de Zeeuws-vlaamse oever vertoonde over het algemeen afname van enkele decimeters.
 82. In de turbulentieput ter hoogte van Nummer Eén werden slechts geringe veranderingen gemeten. De grootste diepte werd thans bepaald op NAP -41,5 m tegen NAP -41,7 m in 1990.
 83. In de Vloodschaar van het Vaarwater langs Hoofdplaat kwam over het algemeen aanzanding voor van enkele decimeters tot ruim 1 m. Langs de Zeeuws-vlaamse oever was echter sprake van verdieping van enkele decimeters.
 84. De ondiepte tussen de vloed- en de ebschaar nam deze periode in omvang toe. De maximale hoogte is gelegen op NAP -1,6 m à NAP -2,0 m.
 85. In het oostelijke deel van de ebschaar van het Vaarwater langs Hoofdplaat werd veelal verdieping gemeten van ca. 0,5 m. Op de

noordelijke oever aldaar (plaatrand) vond echter aanzanding plaats van 0,5 à 1 m.

In het westelijke deel van de geul werd aan de zuidzijde aanzanding van 1 à 1,5 m gemeten en aan de noordzijde verdieping tot bijna 1,0 m, een en ander in samenhang met doorgaande inscharing van 10 à 30 m in de Hooge Platen.

86. Op de drempel tussen vloed- en ebschaar was deze keer hoofdzakelijk sprake van aanzanding tot ca. 1 m. De maximum diepte bedroeg NAP -9,8 m tegen NAP -10,4 m in 1990.

5. NABESCHOUWING

In de beschouwde periode kwamen de geulontwikkelingen in de vakken 4, 5 en 6 voornamelijk op natuurlijke wijze tot stand. Een uitzondering hierop vormt de drempel van Borssele, waar door baggeren op de drempel en storten in de Everingen en de Schaar van Spijkerplaat de natuurlijke ontwikkeling werd verstoord. Het baggerwerk op de drempel Pas van Terneuzen is verwaarloosbaar. De stortplaats in de Ebschaar naar de Everingen werd nauwelijks gebruikt; die op de Rug van Baarland is sinds 1981 buiten gebruik.

Overigens werd wel zandwinning op diverse plaatsen door consessiehouders uitgevoerd (Straatje van Willem, Zuid Everingen, zuidwestelijke rand Suikerplaat, noordrand Spijkerplaat, Plaat van Breskens). Deze baggerwerken kunnen de geulontwikkelingen enigermate hebben beïnvloed.

In het oostelijke deel van het beschreven gebied ging het straatje van Willem verder in capaciteit achteruit. De Ebschaar naar de Everingen heeft zich ook deze periode weer sterk ontwikkeld en heeft zich in hoog tempo zuidwaarts verplaatst. De zuidelijke uitloop van het Middelgat (Pas van Baarland) werd weer verder naar het oosten gedrongen ten koste van de Rug van Baarland. De Zuid-Everingen en het Straatje van Willem zijn met name voor de binnenscheepvaart van belang. Vooral de achteruitgang van het Straatje van Willem kan op den duur leiden tot verlies van dat vaarwater.

In het meer stroomafwaarts gelegen deel van het besproken gebied werd de uitbocht in het westelijke deel van de Pas van Terneuzen gecontinueerd. Hierdoor wordt de aanstroming van de drempel van Borssele tijdens afgaand tij steeds minder en krijgt de vaargeul over de kunstmatig in stand gehouden drempel een steeds meer noord-zuid gerichte ligging.

In de Everingen was, ook in het bovenstroomse deel, over het algemeen sprake van een tendens tot verruiming. In de in de Everingen gelegen ankerplaats werd ook deels verondieping gemaakt.

De inscharing van de Schaar van de Spijkerplaat in de noordelijk daarvan gelegen Spijkerplaat zette zich deze periode met 200 m voort. Ook heeft de schaar zich weer in oostelijke richting uitgebreid zodat een nagenoeg directe verbinding is verkregen met de Everingen. De dwarsstromen welke hierdoor ontstaan op de drempel van Borssele worden periodiek door stroombaanmetingen in de gaten gehouden.

Aan de noordrand van de Spijkerplaat ontstonden in deze periode 2 plaatvallen. Op deze lokatie komen regelmatig plaatvallen voor.